

A Kúria a Horváthné dr. Molnár Katalin ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Kozmits Zsuzsanna ügyvéd által képviselt alperes ellen kártérítés megfizetése iránt a Szombathelyi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnál 8.M.178/2012. szám alatt megindított és másodfokon a Szombathelyi Törvényszék 8.Mf.20.528/2013/5. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen az alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a Szombathelyi Törvényszék 8.Mf.20.528/2013/5. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek - tizenöt napon belül - 15.000 (tizenötezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

I n d o k o l á s

A felperes 1995. január 2-ától állt habszabász betanított munkásként a bútorgyártással foglalkozó alperes alkalmazásában. Munkaköri feladatát képezte, hogy a raktárban elhelyezett kb. 2 méter magas és 1,5 méter széles nyers - esetenként porózus - szivacstömböket azok felső élénél megfogva rábillentse egy kézikocsira, azon a gépsorhoz vigye, majd a gyártósorra helyezze. A felperes munkavégzéséhez védőkesztyűt, védőmaszkot és védőszemüveget nem kapott, munkavédelmi oktatásban a rágcsálók jelentette veszélyforrásokról, és azok elleni védekezésről nem részesült. Az alperes az átöltözés, tisztálkodás lehetőségét biztosította, a munkahelyen folyékony szappant a tisztálkodáshoz a dolgozók rendelkezésére bocsátott, ez azonban fertőtlenítőszert nem tartalmazott.

A felperes 2010. november 11-e körüli időpontban a délelőtti munkavégzése során csupasz kézzel egy oszlófélben lévő, az általa megmozdítani kívánt szivacstömb tetején elhelyezkedő egér tetembe nyúlt. Ezt követően kezét a nadrágszárába törölte, azt a nála lévő palackból ásványvízzel lemosta, majd folytatta a munkát.

A felperes a munkahelyén 2010. november 23-án influenza elleni védőoltásban részesült, majd 2010. november 25-én erős végtagi görcsök és magas láz jelentkezett nála. 2010. november 28-án estére azonban látáscsökkenés következett nála, ezért a háziorvosa kórházba utalta, ahol Hanta vírus infekciót állapítottak meg. A felperes 2010. decemberében az őt meglátogató kollégának említette első ízben, hogy november elején szabad kézzel az egértetembe nyúlt.

Az alperes foglalkozás-egészségügyi szakorvosa 2011. szeptember 26-án a Vas Megyei Kormányhivatal Munkavédelmi és Munkaügyi Szakigazgatási Szerve Munkavédelmi Felügyelőségéhez a felperes

betegségét foglalkozási eredetű megbetegedésként jelentette be.

A felperes a vírusfertőzés következtében életveszélyes állapotba került, kórházi kezelésre szorult, majd a rehabilitációjára is sor került. Mivel a balesete foglalkozási eredetének elismerésére csak késve került sor, ezért a kezdeti időszakban a 100 %-os táppénzt sem kapta meg. A fertőzés következtében idegzsába alakult ki nála, amely jelentős fájdalommal járt. A csökkent összegű havi jövedelem mellett a felperesnek szembe kellett néznie a havi 30.000 - 55.000 forint körüli összegre emelkedett gyógyszerköltségekkel, a svájci frank alapú lakáshitele törlesztőrészleteivel, és a középiskolás korú gyermeke vidéki taníttatásának költségeivel, amely miatt a pszichés állapota is romlott.

Az alperes a felperes munkaviszonyát utóbb felmondással megszüntette, amely jogellenesnek bizonyult. A felperes 2013. február 19-én munkaszerződést kötött B.P. egyéni vállalkozóval kútkezelő munkakör ellátására, ahol az elért havi bruttó átlagkeresete 149.693 forint volt, míg az alperesnél 2010. novemberében havi 232.474 forint bruttó átlagkeresetben részesült, és 145 %-os teljesítményprémiumra volt jogosult.

A felperes a keresetében az alperest az általa elszenvedett Hanta vírusfertőzés okozta vagyoni és nem vagyoni kárai megfizetésére és perköltség viselésére kérte kötelezni. A kereseti kérelmét összegszerűen úgy pontosította, hogy a 2010. november 29. és 2012. szeptember 30. közötti időre gyógyszer, vitamin és orvosi kezelés költségei megtérítéseként 128.829 forintot, útköltségeinek megtérítéseként pedig 98.835 forintot igényelt kamataival együtt. Elmaradt jövedelem, illetve keresetvesztesség címén 2011. december 27-étől 2011. december 31-éig 20.154 forintra, 2012. január 1-jétől 2012. január 30-áig 107.022 forintra, 2012. január 1-jétől február 12-éig 45.416 forintra, február 13-ától február 29-éig 34.986 forintra, 2012. március 1-jétől 2012. november 28-áig 263.430 forintra, 2012. december 1-jétől 2013. január 27-éig 60.567 forintra, mindösszesen 551.575 forintra tartott igényt ezek kamataival együtt. A felperes 2012. október 1-jétől kezdődően a gyógyszerköltségei és útköltségei megtérítését járadék formájában kérte. A 2012. október 1. és 2013. március 31. napja közötti időre 110.463 forint hátralékos járadékra tartott igényt a részére folyósított baleseti járadék nettó összegének levonását követően. A 2013. április 1-jétől kezdődő időszakra gyógyszer- és útköltsége megtérítése fejében 42.419 forint járadékot igényelt a felgyógyulásáig terjedően. Keresetvesztességének összegét 2013. április 1-jétől havi 118.474 forintban jelölte meg, és ennek járadék formájában történő megfizetésére kérte kötelezni az alperest. A felperes ezen túlmenően 4.000.000 forint nem vagyoni kártérítést és ennek kamatát is igényelte az alperestől.

A Szombathelyi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 8.M.178/2012/31. számú ítéletével kötelezte az alperest, hogy tizenöt napon belül fizessen meg a felperesnek 575.228 forint elmaradt jövedelmet mint kártérítést kamataival együtt, valamint 1.500.000 forint nem

vagyoni kártérítést ugyancsak kamatokkal növelt összegben. Kötelezte az alperest, hogy 2013. augusztus 1-jétől kezdődően a tárgyhoz 10. napjáig előre esedékesen fizessen meg a felperesnek havi 58.358 forint keresetpótló járadékot mint kártérítést, ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte az alperest elsőfokú eljárási illeték viselésére megállapítva, hogy a feljegyzett további illetéket az állam viseli. Az alperes az ítélet szerint az állam által előlegezett költség megtérítésére is köteles, a felperes pedig az alperesnek perköltséget kell hogy fizessen. Az ítélet rögzítette, hogy a 2013. augusztus 1-jétől esedékes keresetpótló járadékban marasztaló rendelkezés a fellebbezésre tekintet nélkül előzetesen végrehajtható.

A munkaügyi bíróság ítéletének indokolása szerint a Szombathelyi Munkaügyi Bíróság 8.M.178/2012/17. szám alatt közbenső ítéletet hozott, amelyben már megállapította, hogy az alperest kártérítési felelősség terheli a felperes Hanta vírusfertőzése hátrányos következményeiért. Ezen közbenső ítéletet a másodfokon eljáró bíróság helybenhagyta, így jelen eljárásban kizárólag a felperes anyagi igényei voltak vizsgálhatóak.

Az elsőfokú bíróság a továbbiakban utalt az 1992. évi XXII. törvény (régi Mt.) 174. §-ának (1) és (3) bekezdésében foglaltakra. Kifejtette, hogy a perben eljáró dr. K.T. igazságügyi orvosszakértő véleménye alapján megállapítható, miszerint az alperes a vírusfertőzés időpontjában megfelelő fertőtlenítőszerrel tartalmazó szappant a munkavállalók részére nem biztosított. Így a felperes esetleges kézmosása esetén sem tudta volna a vírusfertőzés lehetőségét teljesen kizárni, ezért a vétkes közrehatása nem állapítható meg az őt ért károsodásban.

A bíróság a továbbiakban hivatkozott az Mt. 177. § (1) - (2) bekezdésében foglaltakra, valamint az Mt. 182. §-ában rögzítettekre, amely szabályozza a kártérítés összegének kiszámításakor levonásba helyezendő összegeket.

A kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló, többször módosított 1997. évi LXXXIII. törvény (Ebtv.) 22. §-a, 29. § c) pontja, 64-65. §-a, és az 51-54. §-ai, valamint a hivatkozott törvény végrehajtására kiadott többször módosított 217/1997. (XII.1.) Korm. rendelet 11. §-a, 32. § (3) bekezdése és a 45. §-a, továbbá az Mt. 182. § b) pontja alapján a bíróság nem látott törvényes lehetőséget arra, hogy a felperesnél indokoltan felmerült és igazolt gyógyszerköltségek, valamint útköltségek megtérítésére kötelezze az alperest, mivel azok a társadalombiztosítás keretében járó ellátásnak minősülnek, és mint ilyenek a kártérítési összeg számításánál levonásba helyezendőek.

A bíróság a felperest a Hanta vírusfertőzés következtében ért keresetveszteség összegét kiszámította azzal, hogy az elmaradt munkabér esetében az arra eső 10 %-os nyugdíjjárulékot levonásba helyezte az Mt. 182. § a) pontja alapján, továbbá levonta a felperes által kapott bruttó baleseti járadék összegét is.

A felek között nem volt vitás, hogy a felperesnek az alperesnél

elért átlagkeresete a vírusfertőzés időpontjában havi bruttó 232.474 forint volt, amely 145 %-os teljesítményprémiummal járt együtt.

Ugyancsak nem képezte vita tárgyát a felek között az, hogy a felperes keresetvesztesége milyen mértékben rögzíthető.

A bíróság a felperes részére járó nem vagyoni kártérítés összegét 1.500.000 forintban határozta meg a nem vagyoni jellegű hátrányok (egészségkárosodás és annak kezelése okozta kényelmetlenség, folyamatos fájdalomérzet, szabadidős tevékenység változás, személyes kapcsolatok beszűkülése, nemi élet hátrányos befolyásolása, anyagi bizonytalanság és idegeskedés) kompenzálásaként az Mt. 177. § (2) bekezdése alapján. Az ezt meghaladó nem vagyoni kártérítés iránti igényt a bíróság elutasította, mert azt összecszerűségében eltúlzottnak találta.

Az alperes fellebbezése és a felperes csatlakozó fellebbezése folytán eljáró Szombathelyi Törvényszék 8.Mf.20.528/2013/5. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta és az alperest fellebbezési illeték viselésére kötelezte kimondva, hogy a felperes csatlakozó fellebbezési illetékét az állam viseli. Kötelezte a felperest, hogy fizessen az alperesnek másodfokú perköltséget.

A másodfokú bíróság ítéletének indokolása szerint a 2011. július 8-án kelt, a foglalkozási megbetegedés tényét megállapító határozat indokolása tartalmazza, hogy az Ebtv. 54. §-a, valamint a végrehajtásáról szóló 217/1997. (XII.1.) Korm. rendelet 32. §-a alapján a felperes baleseti egészségügyi szolgáltatások igénybe vételére jogosult. Az Ebtv. 65. §-a alapján ha az üzemi balesetével összefüggő baleseti egészségügyi szolgáltatásért (gyógyszerért, gyógyászati segédeszközért) a határozat kézhezvétele előtt térítést fizetett, a lakóhely szerint illetékes Nyugat-dunántúli Regionális Egészségbiztosítási Pénztártól igényelheti költségeinek megtérítését. E határozatot a felperes 2011. október 13-án kapta kézhez az alperes jogi képviselője irodájában.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét annyiban pontosította, hogy a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal Szakértői Bizottságának 2011. október 25-én kelt elsőfokú szakvéleménye szerint a felperes foglalkozási össz-szervezeti egészségkárosodása 16 %, össz-baleseti egészségkárosodása 16 % amellet, hogy össz-szervezeti egészségkárosodása 20 %.

Az alperes kártérítési felelősségét jogerős közbenső ítélet állapította meg, így azt vitatni a per jelen szakaszában már nem lehetett.

A másodfokú bíróság kifejtette, hogy a felperes esetében az egészséghez fűződő személyiségi jog sérült a munkaviszony során elszenvedett vírusfertőzéssel összefüggésben. A beszerzett igazságügyi szakértői vélemény szerint a felperes a Hanta vírus következtében nem gyógyult fel, panaszai, tünetei továbbra is vannak. Felgyógyulásának időpontja jelenleg természettudományos módszerekkel nem állapítható meg, gyógyszerek szedése nála

indokolt. Depressziós betegsége miatt panaszait, tüneteit súlyosabban éli és ítéli meg, azonban a felperesnél objektív vizsgálati módszerekkel igazolt elváltozások, maradványtünetek állapíthatók meg és állnak fenn, amelyeket a pszichés állapota nem befolyásolhat. A jövőben elképzelhető a lassú javulás, de nagyobb a valószínűsége a maradandó állapot fennállásának, állapota súlyosbodásának.

Az a tény, hogy a felperes baleseti járadékban részesül, nem zárja ki a keresetveszteség megítélését, hanem a kapott juttatást le kell vonni, ahogy ez helytállóan megtörtént. A felperes új munkaviszonyt létesített, de az ott megszerzett jövedelme még a baleseti járadék figyelembe vételével sem éri el a 2010. novemberi jövedelmét. A keresetveszteség szempontjából irreleváns az, hogy a munkaviszony jogellenes megszüntetése miatt átalánykártérítést kapott a felperes, ez a keresetveszteségbe nem számítható bele.

Az alperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet „megváltoztatását”, és a keresetpótló járadék és kártérítés iránti kereseti kérelmek elutasítását kérte. Álláspontja szerint a jogerős ítélet törvénysértő, mert nem felel meg az Mt. 174. §-ának, és a 177. §-ában szabályozottaknak.

A fertőzés akut szakaszában a felperes nem vitásan súlyos beteg volt, később azonban már a tüneteket nem észlelték az orvosok. A szakértő nem mondta ki, hogy felgyógyult, mert állítása szerint a betegségnek némely tünete csak külön erre szakosodott laboratóriumi eljárás keretében lenne kimutatható.

Az alperes által csatolt statisztikai adatok azt bizonyítják, hogy volt másnak is Hanta vírusfertőzése, de fél év elteltével a beteget gyógyultnak nyilvánították és dolgozhatott. A felperes olyan tüneteket próbált produkálni (láb fájdás), amelyről nem állapítható meg, hogy valóban a betegség következményei. Az viszont tény, hogy a szakorvosok a vizsgálataik alapján már nem tudtak a fertőzésre visszavezethető tüneteket igazolni.

A szakértő is megállapította, hogy a felperes a betegségtől független depresszióra való hajlama miatt felnagyítja a tüneteket, és a per befejezése után már „vígán fut a városban”, nyoma sincs annak, hogy beteg lenne.

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperesnek 20 %-os egészségkárosodása maradt, amelyet a másodfokú bíróság 16 %-ra pontosított. Feltehetően jelenleg már nem áll fenn egészségkárosodás, mert a felperes gyógyulttá vált, egyébként nem tudna 12 órát egyfolytában dolgozni a benzinkúton, ahol állnia kell és a benzingőz is károsító hatású.

A jogszabály értelmében azt a „kárt” kell megtéríteni, amely a felperesnél felmerült. Jelenleg tény, hogy más munkahelyen dolgozik, de az alperes felajánlott részére az eredeti munkakörével azonos fizetéssel járó munkakört, amelyet nem fogadott el. Nem vált szükségessé a felmondás - amely nem volt „joghatályos” -, ezért a felperes részére a munkáltató 1.100.000 forint kártalanítást megtérített.

Amennyiben a felperes még alacsonyabb bruttó bérrel helyezkedett volna el, akkor az alperesnek még többet kellene fizetnie, amely méltánytalan, a felperes nem jogosult járadékra, mert annak nincs jogalapja.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában való fenntartására irányult, mivel az nem sértette meg a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályokat.

Az Mt. 174. §-a a munkáltató objektív és teljes körű kártérítési felelősségét állapítja meg a munkavállalónak a munkaviszonyával összefüggésben okozott károkért. Az Mt. 177. §-a ezen belül nevesíti a megtérítendő károkat, köztük a munkavállaló elmaradt jövedelmét.

Nem vitatottan a felperes a munkahelyén Hanta vírusfertőzést kapott, amely miatt utótüneti betegségben szenved, erős gyógyszereken él, és fennáll annak a lehetősége, hogy az egészségkárosodása maradandó. Ez orvosi és nem jogi szakkérdés, amit a perben kirendelt igazságügyi orvos szakértő szakvéleményeiben igazolt és alátámasztott.

Az alperes arra irányuló felülvizsgálati kérelme, hogy a felperes már nem jogosult a járadékra, mert annak nincs jogalapja, helytelen értelmezésből fakad. Addig, amíg a felperes jövedelme a vírusfertőzés időpontjában fennálló jövedelmét nem éri el, a keresetveszteség megtérítésére a volt munkáltató köteles függetlenül a felperes egészségi állapotának jövőbeli alakulásától. A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatta felül.

Az Mt. 174. §-ának (1) bekezdése szerint a munkáltató a munkavállalónak munkaviszonyával összefüggésben okozott káráért vétkességére tekintet nélkül teljes mértékben felel. Az ugyanezen § (2) bekezdésében szabályozott mentesülési feltételek pedig nem álltak fenn. Az Mt. 177. §-ának (1) bekezdése szerint - egyebek mellett - a munkáltató objektív felelőssége alapján köteles megtéríteni a munkavállalónak az elmaradt jövedelmét.

A felek között abban a kérdésben nem volt vita, hogy a felperes a munkahelyén fertőződött Hanta vírussal, amely nála jelentős egészségromlást eredményezett.

Alaptalan azon felülvizsgálati érvelés, hogy a szakértő véleményében a felgyógyulást csak a laboratóriumi vizsgálatok hiányában nem állapította meg. Ezzel szemben a másodfokú bíróság helytállóan vizsgálta és értékelte az igazságügyi szakértői véleményben foglaltakat, miszerint a felperes nem gyógyult meg, a panaszai továbbra is fennállnak, és természettudományos módszerekkel nem állapítható meg a felgyógyulás várható időpontja. A hivatkozott szakvélemény szerint esetleg lassú javulás bekövetkezhet, de nagyobb a valószínűsége a maradandó állapot súlyosbodásának.

A szakértői véleményben foglaltakkal szemben előadott alperesi hivatkozás, miszerint „feltehetően már nincs egészségkárosodás”, a jogvita eldöntése szempontjából a bizonyosság hiányában nem lehet irányadó. Az alperes felelősség alóli mentesülését pedig az sem alapozhatja meg, hogy a felperes depressziós állapota miatt esetlegesen súlyosabban éli meg a körülményeket.

A másodfokú bíróság ítéletében helytállóan rögzítette, hogy a felperes a munkáltatónál elszenvedett egészségkárosodása miatt nem volt képes a további munkaköre betöltésére, az új munkaviszonyban megkeresett munkabére pedig még a baleseti járadék mellett sem éri el a 2010. novemberi jövedelmét. A keresetvesztés megtérítésére a volt munkáltató köteles az Mt. 177. §-ának (1) bekezdése alapján.

A kifejtettekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján.

Az alperes perköltség fizetési kötelezettsége a Pp. 78. §-ának (1) bekezdésén alapul, míg a felülvizsgálati eljárás illetékét az adott ügyben irányadó 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdése alapján kell viselnie.

Budapest, 2014. december 3.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. előadó bíró, Dr. Hajdu Edit s.k. bíró
A kiadmány hiteléül:Nné tisztviselő